

Sygn. akt XI U 322/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

XI Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Mariola Ścigała - Pentak</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Baran

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r. w Katowicach

sprawy **W. G. (W. G.)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do renty wypadkowej

na skutek odwołań **W. G.**

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 7 stycznia 2013 r., nr (...)

i z dnia 9 maja 2013 r., nr (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 1 stycznia 2013 roku na stałe.

SSO Mariola Ścigała-Pentak

sygn. akt XI U 322/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 stycznia 2013 roku organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił przyznania ubezpieczonemu **W. G. (W. G.)** prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku. Organ rentowy w przedmiotowej decyzji oparł się na orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS z dnia 24 lutego 2011 roku, który po przeprowadzonych badaniach stwierdził, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, ale niezdolność ta nie pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy (v. decyzja - k. 213 tom III akt ZUS).

Decyzją z dnia 9 maja 2013 roku organ rentowy ponownie odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z w/w wypadkiem przy pracy, albowiem komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 8 kwietnia 2013 roku stwierdziła, że W. G. nie jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy (v. decyzja w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

W odwołaniach od w/w decyzji ubezpieczony wniósł o ich zmianę i przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia (v. odwołanie - k. 2-3 a.s., odwołanie – k. 3-5 akt SO w Katowicach, sygn. XI U 1574/13).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy podtrzymał zaskarżone decyzje w całości oraz wniósł o ich oddalenie (v. odpowiedź na odwołanie - k. 11 a.s., odpowiedź na odwołanie – k. 18 akt SO w Katowicach, sygn. XI U 1574/13).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. G. urodził się w dniu (...). Posiada zawód górnik, a ostatnio pracował jako górnik strzałowy.

W nocy z dnia 23 na 24 grudnia 1997 roku odwołujący uległ wypadkowi przy pracy wykonywanej w Kopalni (...) w L., kiedy to podczas wykonywania prac wiertniczych w czole ściany doznał urazu w postaci stłuczenia w okolicach kręgosłupa po stronie prawej. W wyniku tego wypadku pozostawał czasowo niezdolny do pracy od dnia 15 stycznia 1998 roku do dnia 19 stycznia 1998 roku, od dnia 24 marca 1998 roku do dnia 30 marca 1998 roku, od dnia 5 czerwca 1998 roku do dnia 1 marca 1999 roku, a od dnia 2 marca 1999 roku do dnia 28 sierpnia 1999 roku otrzymywał świadczenie rehabilitacyjne. W trakcie badania odwołującego dnia 10 sierpnia 1998 roku uwidoczono m.in. przepuklinę jądra miazdżystego, centralno-prawoboczną, przepierścieniową, powodującą ucisk worka oponowego i wypełniającą zachyłek boczny po tej samej stronie. W dniu 13 listopada 1998 roku W. G. był operowany w odcinku L4 - L5 kręgosłupa (wypadnięte jądro miazdżyste) (v. karta zasiłkowa – k. 9-10 tom III akt ZUS, protokół nr (...) r. – k. 7 a.s., karta wypisowa – k. 8 a.s., wynik badania TK – k. 6 akt orzeczniczych ZUS).

Decyzją z dnia 6 października 1999 roku ubezpieczonemu przyznano od dnia 29 sierpnia 1999 roku rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Świadczenie to przysługiwało odwołującemu nieprzerwanie do dnia 31 grudnia 2012 roku (v. decyzje – k. 17-18, k. 21, k. 25, k. 40, k. 65, k. 130, k. 159, k. 180, k. 199 tom III akt ZUS).

Wnioskiem z dnia 7 listopada 2012 roku ubezpieczony zwrócił się o ponowne ustalenie prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy (v. wniosek – k. 208 tom III akt ZUS).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 6 grudnia 2012 roku odwołujący został uznany za częściowo niezdolnego do pracy do dnia 31 marca 2013 roku, jednak niezdolność ta miała nie pozostawać z wypadkiem przy pracy (v. orzeczenie - k. 209 tom III akt ZUS).

Decyzją z dnia 7 stycznia 2013 roku organ rentowy, w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, odmówił przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia (v. decyzja – k. 213 tom III akt ZUS).

Ubezpieczony wnioskiem z dnia 22 stycznia 2013 roku zwrócił się o ustalenie prawa do renty z tytułu ogólnego stanu zdrowia, a wnioskiem z dnia 24 stycznia 2013 roku o ponowne ustalenie prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy (v. wnioski w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

Decyzją z dnia 21 lutego 2013 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 31 marca 2013 roku (v. decyzja w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 12 marca 2013 roku odwołujący został uznany za częściowo niezdolnego do pracy do dnia 31 marca 2014 roku, jednak niezdolność ta miała nie pozostawać z wypadkiem przy pracy (v. orzeczenie w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

Orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia z dnia 8 kwietnia 2013 roku ubezpieczony nie został uznany za niezdolnego do pracy ani z ogólnego stanu zdrowia, ani w związku z wypadkiem przy pracy (v. orzeczenie w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

Na podstawie o/w orzeczeń lekarzy orzeczników ZUS organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 9 maja 2013 roku (v. decyzja w nienumerowanym tomie 4 akt ZUS).

Biegły sądowy z zakresu neurologii – lek. med. J. M. w swojej zasadniczej opinii z dnia 14 maja 2013 roku, uzupełniającej pisemnej opinii z dnia 12 lipca 2013 roku oraz uzupełniającej ustnej opinii z dnia 23 października 2013 roku na podstawie wywiadu, badania fizykalnego i przedstawionej dokumentacji rozpoznała u odwołującego uraz kręgosłupa w czasie wypadku w pracy w dniu 23 grudnia 1997 roku, stan po operacji przepukliny krążka m-k L4-L5 na prawo (listopad 1998 roku), zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego na tle zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych z rwa kulszową (głównie lewostronną). W ocenie biegłej W. G. nie jest niezdolny do pracy z tytułu następstw wypadku przy pracy z dnia 23 grudnia 1997 roku. Uważa ona, że półroczny okres po wypadku bez dokumentacji medycznej wiążącej dolegliwości ubezpieczonego bezpośrednio z wypadkiem, świadczy przeciwko uznaniu ubezpieczonego za niezdolnego do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, ponieważ przez pół roku (do czerwca 1998 roku) mogły zaistnieć różne inne okoliczności powodujące wystąpienie przepukliny krążka m-k na poziomie L4 – L5, co było przyczyną przeprowadzenia operacji neurochirurgicznej u ubezpieczonego i dalszego leczenia do chwili obecnej. Dalej biegła wskazała, że incydentalne, krótkotrwałe, okresowe zaostrzenia zespołu bólowego kręgosłupa w okresie pierwszego półrocza po zaistnieniu zdarzenia z dnia 23 grudnia 1997 roku nie pozwalają na uznanie ubezpieczonego za niezdolnego do pracy w związku z tym wypadkiem. Biegła neurolog wskazała nadto, że jej zdaniem zespół bólowy występujący u ubezpieczonego jest spowodowany jakimś urazem, który powstał bezpośrednio przed operacją z listopada 1998 roku, a nie urazem powstałym w wyniku wypadku przy pracy w grudniu 1997 roku. W jej ocenie odwołujący może wykonywać lżejsze prace fizyczne i jest niezdolny do wykonywania pracy górnika częściowo (v. opinie – k. 28-35, k. 49-51, k. 86 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu medycyny pracy (medycyny przemysłowej), chorób wewnętrznych, chorób płuc, toksykologii, orzecznictwa lekarskiego, ergonomii i organizacji ochrony zdrowia – dr n. med. R. S. w opinii z dnia 9 marca 2014 roku na podstawie dostępnej dokumentacji medycznej i badania fizykalnego rozpoznał u ubezpieczonego zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego związany także z urazem kręgosłupa w okolicy lędźwiowej z roku 1997 z ograniczeniem sprawności oraz stan po zabiegu operacyjnym w 1998 roku. W ocenie biegłego **odwołujący począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku jest nadal częściowo niezdolny do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu wynikającego z wypadku przy pracy z dnia 23 grudnia 1997 roku** i jednocześnie nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Zdaniem biegłego **odwołujący po wypadku z 1997 roku utracił zdolność do wykonywania pracy** górnika pod ziemią oraz równoważnej pracy fizycznej na powierzchni poza resortem górnictwa **na stałe**, albowiem biorąc pod uwagę stan narządu ruchu brak jest możliwości wyleczenia stwierdzonego schorzenia. W. G. nie utracił za to zdolności do wykonywania lekkiej nie obciążającej kręgosłupa pracy fizycznej. Biegły podał, że w porównaniu z okresem do dnia 31 grudnia 2012 roku stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ poprawie (v. opinia – k. 102-110 a.s.).

W dniu 24 grudnia 1997 roku ubezpieczony był zatrudniony na KWK (...) na stanowisku górnika strzałowego. Do jego obowiązków należało wiercenie otworów w ścianie. Pod koniec zmiany przy wierceniu jednego z otworów spadł na ubezpieczonego kawałek stropu w postaci różnej wielkości kawałków węgla, które m.in. odepchnęły go w bok, gdzie bardzo mocno uderzył się w plecy. Po tym zdarzeniu były święta, odwołujący przebywał na urlopie i wykorzystał wolne dni za przepracowane nadgodziny, tj. nie pracował przez około tydzień, półtorej tygodnia. Odczuwał ból w nodze oraz w kręgosłupie od dnia wypadku. Nie poszedł od razu do lekarza, ponieważ nie miał takiego zwyczaju, a ponadto fioletowe plamy po stłuczeniu występujące na ciele stopniowo ustępowały. Do lekarza poszedł dopiero w dniu 16 stycznia 1998 roku. Przepisano mu leki przeciwbólowe i zwolniono od wykonywania pracy na okres pięciu dni. Następnie pracował i przebywał z przerwami na urlopie wypoczynkowym i chorobowym, aż do dnia 5 czerwca 1998 roku, kiedy to już na stałe był niezdolny do pracy, aż do zakończenia stosunku pracy w KWK (...). Przełożony

ubezpieczonego po wypadku z dnia 24 grudnia 1997 roku wiedział o jego dolegliwościach i w związku z tym powierzał mu mniej obciążające obowiązki. Przed zdarzeniem z grudnia 1997 roku W. G. nie leczył się na kręgosłup (v. zeznania ubezpieczonego – k. 79 a.s.).

Sporna kwestia w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony w aktualnym stanie zdrowia jest nadal częściowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2013, poz.1440 ze zm.) w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku w rozumieniu art. 6 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2002 r. nr. 199 poz. 1673 z późn. zm).

Sąd zważył, co następuje:

odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Warunki przyznania i zmiany prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy reguluje ustawa z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.09.167.1322 j.t.).

Po myśli art. 6 ust 1 pkt 6 cytowanej ustawy z tytułu **wypadku przy pracy** przysługuje **renta z tytułu niezdolności do pracy** - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy.

Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 1 i 2 - przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Świadczenia te przysługują niezależnie od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz bez względu na datę powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Zgodnie zaś z art. 58 w/w ustawy **w zakresie nieuregulowanym** ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Definicja niezdolności do pracy zawarta została w art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013, poz.1440 j.t.). Zgodnie z ustępem 1 cyt. Przepisu - **niezdolną do pracy** jest osoba, która **całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej** z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. **Całkowicie niezdolną do pracy** jest osoba, która **utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy** (ustęp 2). Natomiast **częściowo niezdolną do pracy** jest osoba, która **w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji** (ustęp 3).

W orzecznictwie przyjmuje się, iż w sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa **ocena niezdolności do pracy** w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2010 r., sygn. I UK 204/09, LEX nr 577813).

Natomiast Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 19 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze III AUa 1178/13 zwrócił uwagę, że w postępowaniu sądowym ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy z zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, **sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych**, choć **ostatecznie zawsze decyduje sąd, gdyż niezdolność do pracy jako przesłanka renty ma tu znaczenie prawne** (art. 12 i 13 ustawy emerytalnej) (LEX nr 1381339).

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza przekonywujących wniosków końcowych opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy (medycyny przemysłowej), chorób wewnętrznych, chorób płuc, toksykologii, orzecznictwa lekarskiego, ergonomii i organizacji ochrony zdrowia – dr n. med. R. S. - należy uznać, iż

ubezpieczony, w świetle posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych, **jest osobą nadal (trwale) częściowo niezdolną do pracy** w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku, gdyż istnieje związek pomiędzy doznanym przez niego wówczas urazem kręgosłupa, a ograniczeniem sprawności fizycznej ubezpieczonego w stopniu wymaganym do świadczenia pracy w zakresie posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych, tj. do pracy górnika. Dodatkowo jego częściowa niezdolność do pracy od dnia wypadku wynika także z dotychczasowych orzeczeń lekarzy orzeczników ZUS, którzy dotąd zgodnie opiniowali niezdolność ubezpieczonego do pracy w związku z wypadkiem do dnia 31 grudnia 2012 roku.

W niniejszej sprawie swoje opinie wydali biegli, tj. lekarze z dziedziny medycyny adekwatnej do oceny zdolności do pracy ubezpieczonego w świetle schorzeń stanowiących następstwo wypadku przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku. Biegła z zakresu neurologii – lek. med. J. M. w swojej opinii wskazała, że jej zdaniem niemożliwym jest, aby powstanie częściowej niezdolności ubezpieczonego do pracy górnika związane było ze zdarzeniem z grudnia 1997 roku, skoro pierwsze istotne konsultacje medyczne jego przypadku miały miejsce dopiero w czerwcu 1998 roku, tj. pół roku po tej dacie. Sąd natomiast dał wiarę ubezpieczonemu w tym zakresie, że ubezpieczony od razu nie skorzystał z pomocy lekarskiej, gdyż zbagatelizował skutki zdarzenia, a do czasu podjęcia właściwego leczenia korzystał z okresowych zwolnień lekarskich, urlopów i był kierowany do lepszej pracy. Zdaniem Sądu, jak najbardziej możliwym jest, że w minionych realiach pracowniczych, ubezpieczony wykonywał pracę górnika przy nasilonych dolegliwościach bólowych kręgosłupa. Ubezpieczony wskazał, że po zaistnieniu zdarzenia z dnia 24 grudnia 1997 roku, przez dłuższy okres unikał przeciążania kręgosłupa, a nawet pracy w ogóle. Wykorzystywał przysługujący mu urlop wypoczynkowy, przebywał na urlopie chorobowym, a kiedy w/w dolegliwości nie ustępowały, skorzystał ze specjalistycznej pomocy medycznej. Istotnym pozostaje, że w międzyczasie konsultował swój przypadek w przychodni zdrowia w połowie stycznia 1998 roku. Okoliczności te mają swoje potwierdzenie w dostępnej dokumentacji medycznej z całego okresu trwania leczenia W. G..

Sąd Okręgowy w opisanym wyżej zakresie dał wiarę przeprowadzonemu dowodowi z przekonywująco i kategorycznie uzasadnionej opinii biegłego S.. Biegły w swej opinii przekonywująco umotywował przyczyny, dla których przyjął, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Ustalenia te Sąd wyrokujący uznał za własne, albowiem zawierają właściwą ocenę udokumentowanych jednostek chorobowych ubezpieczonego, które poddaje pod rozwagę, jako skutki wypadku przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku.

Sąd oddalił wniosek organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ortopedy lub neurochirurga, ponieważ uznał w oparciu o dotychczas zgromadzony materiał dowodowy, że wniosek ten służy co najwyżej przedłużeniu toczącego się postępowania sądowego. Nadto zdaniem Sądu, kwestie sporne dotyczące zdarzenia z dnia 24 grudnia 1997 roku zostały już dostatecznie wyjaśnione. Warto przy tym także zauważyć, iż opinie biegłych sądowych, jak każdy inny dowód przedstawiony w sprawie, podlegają ocenie na zasadach wyrażonych w art. 233 k.p.c. W dalszej ocenie Sądu, zastrzeżenia organu rentowego do opinii biegłego S. stanowiły polemikę z dostatecznie umotywowanymi wnioskami specjalisty w dziedzinie medycyny pracy.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, iż w niniejszej sprawie wystąpiły wskazane wyżej przesłanki do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, tj. że ubezpieczony pozostaje nadal po dniu 31 grudnia 2012 roku nadal (trwale) częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 24 grudnia 1997 roku.

Mając powyższe na uwadze, po dokonaniu oceny zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonego, zmieniając decyzje z dnia 7 stycznia 2013 roku i z dnia 9 maja 2013 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do wnioskowanego świadczenia na stałe od dnia 1 stycznia 2013 roku.

SSO Mariola Ścigała – Pentak

Zarządzenie:

1) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami;

2) kal. 14 dni.

K. 5 maja 2014 roku